

**[Holger Eriksen.]**

skulle belønnes på en helt anden måde end dem, der kun gav af deres overflod. Hvis man havde forstået det, så havde man sat præmien i omvendt forhold til opsparings- evnen. Som det er nu, er der kun tale om en skattelettelse hovedsagelig forbeholdt de velhavende.

Endvidere må man erindre, at i samme omfang som man flytter skattebyrden fra den direkte sektor over til den indirekte sektor, bliver det i høj grad dem, der ikke har haft nogen opsparingsmulighed, som må betale de præmiebeløb, der udredes til dem, der kan spare uden afsavn af nogen art. At tale om den nævnte foranstaltning som opsparingsfremmende er derfor simpelt hen falsk varebetegnelse.

Nu benægter jeg ingeniunde, at det i den givne situation ville være ønskeligt med en øget opsparing, vel også med en stærkt øget opsparing, men vil man en sådan, må man gå helt anderledes rationelt til værks. I øjeblikket diskuterer man jo nye skatter og afgifter, der skal bruges dels til at dække det offentliges omkostninger, dels til at oparbejde et kasseoverskud med det formål at nedsætte forbruget og at formindske trækket på vor valutareserve og at stille penge til rådighed for investeringen, således at obligationskurserne kan hæves. Hvad var vel mere rimeligt, end at man sagde: dette kasseoverskud må fremskaffes på den måde, at man lægger et tryk på borgerne for at få dem til at spare efter evne. Det vil sige, at man først burde undersøge, hvad man kunne blive enig om at kalde et eksistensminimum, og her måtte der naturligvis tages hensyn til forsørgerforpligtelser. For alle beløb, der oversteg dette tal, måtte man derefter i en stærk progressiv skala opstille den norm, som hver enkelt skulle opspare efter. Jeg tænker mig slet ikke en tvungen opsparing, man skulle blot fastslå, hvad hver enkelt efter sin evne skulle yde til opsparingens alter. Viste det sig så, at vedkommende ikke ved næste skatteopgørelse havde den forudsatte formuestigning, skulle han betale f. eks. halvdelen af det manglende beløb i ekstra skat. Med den ulyst, borgerne har til at betale skat, tør man forudsætte, at de aller fleste ville foretrække at undgå denne ekstraskat, navnlig da de jo bevarede fuld dispositionsret over

de opsparede beløb. De kunne anbringe dem i sparekasser, i obligationer eller i aktier ganske efter forgodtbefindende. Penge- mængden blev altså ikke formindsket, men det er jo heller ikke det, man tilsigter. Det er blot forbruget, der skal ned, og der ville ske det samme, som skete under krigen, hvor forbruget faldt, fordi der ikke var varer at købe, og der som følge deraf blev et overskud af penge. Det bevirkede, at 4½ pct. obligationerne dengang steg til over pari, og det skulle også nok i den foreliggende situation bevirke, at pengeprisen dalede, naturligvis afhængig af, hvor meget man forlangte opsparet.

Der er mange blomstændigheder, der må tages med i betragtning. Først og fremmest måtte bevægelserne på skatteydernes kapitalstatus holdes udenfor, således at en skatteyder ikke fik mindre opsparing, fordi hans aktier eller obligationer dalede i værdi, og omvendt heller ikke fik en større opsparing, fordi de voksede i værdi. Det måtte vel også fastslås, at loven skulle have en begrænset levetid, fordi det ingeniunde er givet, at vi om nogle år har det samme opsparingsbehov, som vi har nu. Vi har jo kendt kriser, som karakteriseredes ved, at produktionen med den eksisterende fordeling af købekraften ikke kunne afsættes. Det er det, man kalder overproduktion, og som altid fremkalder mere arbejdsløshed, hvorved krisen øges. Men dels må levetiden også begrænses, fordi man ikke kan sige til skatteyderne: det, I således opsparer, må I aldrig nogensinde anvende til jeres egen bekvemmelighed.

Jeg ved, at der kan rettes indvendinger mod et sådant forslag. En af dem ligger i, at de beløb, der hidtil har været skjult for skattevæsenet, gradvis ville dukke op, således at de hidtidige snydere i kraft deraf ville kunne fremvise en opsparing, uden at de havde nedsat deres forbrug. Men opvejer fordelene ved, at disse skjulte formuer kommer frem i dagens lys, ikke genen derved? Det mener jeg i hvert fald, og derfor lægger jeg ingen vægt på dette argument.

Tungere vejer henvisningen til, at det ville give skattevæsenet en stærkt øget arbejdsbyrde, idet det ikke som hidtil ville kunne nøjes med at konstatere, at den opgivne formue ikke var mindre end den